

IČO: 36096806

Zariadenie pre seniorov
Špecializované zariadenie
Domov sociálnych služieb pre dospelých

Etický kódex zariadenia sociálnych služieb

Náruč n.o.

Etický kódex je vyjadrením základných etických pravidiel a noriem správania sa, ktorý platí pre zamestnancov zariadenia Náruč n.o. – ZPS, ŠZ a ZpS (ďalej len „zariadenia“).

Článok 1

Základné ustanovenia

1. Etický kódex upravuje profesionálnu etiku správania sa zamestnancov zariadenia v súlade s platnými právnymi predpismi, základnými ľudskými právami, zákonníkom práce, antidiskriminačným zákonom a uznávanými hodnotami, dodržiavaním ktorých chráni záujmy zdravotne a sociálne znevýhodnených osôb (ďalej len „PSS“) a zamestnancov. Určuje vzájomné vzťahy zamestnancov k vonkajšiemu prostrediu.
2. Etický kódex je vyjadrením základných etických pravidiel konania zamestnancov zariadenia pri ich pracovnej činnosti – pri poskytovaní sociálnej služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, ktorá má ťažké zdravotné postihnutie, nepriaznivý zdravotný stav alebo dovŕšila dôchodkový vek. Tento etický kódex je informáciou pre verejnosť o pravidlách správania sa zamestnancov zariadenia, ktoré je možné očakávať.
3. Etický kódex **sa vzťahuje** na všetkých zamestnancov, vrátane riadiacich pracovníkov, dobrovoľníkov, zamestnancov vo výkone prác na dohodu, študentov pri výkone praxe.
4. Okrem Etického kódexu zariadenia rešpektuje etický kódex, ktorý je vypracovaný samostatne, pre tú ktorú profesiu a oboznamuje sa s ním pred začatím pracovného pomeru, čo potvrdzuje svojim podpisom.

Článok 2

Základné pojmy

1. Profesionálna etika v Náruč n.o. je súhrn pravidiel o spoločenskom správaní, ktoré sa týkajú prejavu zamestnancov zariadenia ku PSS, zamestnancom, zákonným zástupcom (opatrovníkom), širšej sociálnej sieti PSS a celkového správania sa k iným osobám.

2. Profesionálna etika sa zaoberá etickými dilemami, problémami hodnôt, ktoré sa vyskytujú pri práci zamestnancov.
3. Cieľom profesionálnej etiky je správne usporiadanie ľudských skutkov zamestnancov zariadenia do tejto smernice.
4. Profesia je odbornou prípravou získané povolanie alebo diferencované podľa obsahu pracovnej činnosti zamestnancov.

**Pozn. PSS – prijímateľ sociálnej služby*

Článok 3

Všeobecné ustanovenia

Profesionálna etika zamestnanca vychádza zo základných morálnych, etických a spoločenských princípov správania sa a je v súlade s im delegovanými právomocami a zodpovednosťami. Zamestnanec má právo vyslovovať vlastný názor týkajúci sa výkonu pracovnej činnosti, zlepšenia riadenia, organizácie práce, štruktúry a vzťahov medzi zamestnancami. Má právo predkladať návrhy prispievajúce k akémukoľvek zlepšeniu činnosti zariadenia.

Základné etické princípy zariadenia sú:

- **úcta ku PSS,**
- **právo PSS na sebaurčenie,**
- **vyhýbanie sa spôsobeniu škody,**
- **zachovávanie mlčanlivosti,**
- **spoľahlivosť a spravodlivosť v konaní voči PSS a kolegom.**

Článok 4

Zásady a pravidlá etického kódexu

I. Etické zásady

Od zamestnanca sa očakáva, že:

- je dostatočne stotožnený so stratégiou a víziou zariadenia
- mu záleží na udržaní dobrého mena zariadenia
- dodržiava zákony a právne normy SR, ústavu SR, Chartu základných práv a slobôd a ďalšiu legislatívu
- je bezúhonný, spoľahlivý, zodpovedný a neprijíma žiadne výhody

- má schopnosť empatie a autoregulácie, emočnú vyrovnanosť, pracovnú stabilitu a organizačné schopnosti
- jeho správanie bude rešpektovať spoločenské zásady, založené na úcte človeka k človeku
- si uvedomuje veľkú zodpovednosť, ktorú má voči sebe, PSS, ich rodinám, kolegom a verejnosti
- dbá na ochranu informácii a osobných údajov, zachováva mlčanlivosť o skutočnostiach, o ktorých sa dozvedel pri výkone svojej práce, a to aj po skončení pracovného pomeru
- zdržiava sa konania, ktoré by mohlo viesť k rozporu záujmov PSS, verejného a osobného záujmu
- nekoná nad rámec svojej kompetencie, ani sa týmto spôsobom neprezentuje
- chráni duševné a materiálne vlastníctvo zariadenia a využíva ho výlučne na pracovné účely, pokiaľ nie je stanovené inak
- rešpektuje kultúru organizácie
- poukazuje na porušenie etického kódexu
- informuje o dôležitých faktoch týkajúcich sa predmetu činnosti zariadenia, pokiaľ by to mohlo mať negatívny vplyv na jeho ďalšiu činnosť a rozvoj

II. Etické pravidlá

1. Zamestnanec vo vzťahu ku PSS plní svoje povinnosti tak, že:

- bez ohľadu na pohlavie, rasu, náboženstvo, etnickú príslušnosť, materinský jazyk, vek, zdravotný stav, sexuálnu orientáciu, ekonomickú situáciu, politické presvedčenie, kultúru a sociálne postavenie PSS
- PSS rešpektuje ako suverénnych jedincov s právom konania, ktoré sú v súlade i ich presvedčením, názormi a hodnotami
- ku PSS sa správa korektne, s pochopením a rešpektom jeho osobnosti
- voči PSS je trpezlivý, empatický, spravodlivý a rešpektuje jeho špeciálne potreby a záujmy
- ku PSS pristupuje ako k rovnocennému partnerovi a neznižuje sa k arogantnému a hrubému správaniu voči nemu
- s každým PSS komunikuje pre neho zrozumiteľnou rečou
- uvedomuje si, že PSS dospelý a má svoje práva a povinnosti – nespráva sa k nemu ako k dieťaťu, (nepoužíva zdrobneniny)SS
- u dospelých PSS nepoužíva výraz „poslúchať“
- nepoužívajú sa „výchovné metódy“ ktoré znižujú dôstojnosť dospelých PSS ako napr. zákaz kávy, vychádzok, pozerania TV a pod.
- každý zamestnanec dospelým PSS vyká, pokiaľ PSS nedá súhlas s tykaním, ktoré bude obojstranné

- PSS aktívne počúva a akceptuje dostatočne dlhý čas na jeho vyjadrenie
- dodržiava právo na súkromie každého PSS a dodržiava dôvernosť informácií
- pred vstupom do izby a do kúpeľne vždy zaklope
- zachováva intímne prostredie pri toalete, hygienických úkonoch, prezliekaní a pod.
- hľadá možnosti, ako zapojiť PSS do procesu rozhodovania o vlastnej osobe a o riešení vlastných problémov
- vedie PSS k samostatnosti
- rešpektuje právo PSS na vlastný názor
- nerozhoduje za PSS, ktorý má právo výberu, pokiaľ PSS svojim rozhodnutím neohrozuje seba alebo iných PSS a zamestnancov
- dodržiava etické princípy pri poskytovaní pomoci a podpory pri hygienických úkonoch (pokiaľ je možné - žena pomáha žene)
- písomné odovzdávanie informácii o PSS je objektívne, napísané s úctou a rešpektom
- v prítomnosti PSS nerieši svoje súkromné záležitosti
- v prítomnosti PSS nerozpráva o ňom, ako aj o iných PSS, jedine v prípade pochvaly alebo pozitívnych zážitkov
- nepoužívajú sa v komunikácii s PSS hanlivé slová a pomenovania ako „ležiak“, „dement“, „cigán“ a pod.
- ochraňuje PSS pred neetickým a nezákonným konaním iného zamestnanca
- PSS neoznamuje žiadne informácie o ďalšom zamestnancovi a nerieši s ním svoje pracovné a osobné problémy

2. Zamestnanec vo vzťahu ku kolegom

- je tímovým hráčom pracovného kolektívu
- dodržiava zásady spoločenskej etiky bez prejavov nadradenosti
- rešpektuje znalosti a skúsenosti svojich spolupracovníkov
- je tolerantný, objektívny, aktívne počúva
- udržiava a posilňuje pracovné ciele
- rešpektuje súkromie kolegov
- pred PSS nerieši problémy osobného, profesijného a prevádzkového charakteru
- buduje pracovné vzťahy na pozitívnych základoch
- v prípade nedorozumenia vie urobiť prvý krok, čo je najúčinnější cesta ako podať pomocnú ruku, vyriešiť problém a nepripustiť, aby problém nadobudol obrovský rozmer

- nepodľahne falošnému pocitu kolegiality, ak je svedkom neodbornosti kolegu, jeho nesprávneho, nespravodlivého správania, diskriminácie, či iného neetického správania sa voči PSS alebo kolegom
- v prípade ak je svedkom neetického alebo neodborného správania sa svojich kolegov považuje si za povinnosť upozorniť vedenie zariadenia na porušenie etického kódexu
- kritiku vyjadruje na vhodnom mieste a vhodným spôsobom
- netoleruje predsudky voči iným zamestnancom
- rešpektuje rozdielne etnické, kultúrne, spoločenské, pracovné postavenie, farbu pleti, rasu, pohlavie a pôvod
- rešpektuje rozdiely v názoroch a prístupoch; kritické pripomienky môže vyjadriť na vhodnom mieste vhodným spôsobom; najprv komunikuje s dotýčným kolegom a následne môže informovať nadriadených alebo ostatných kolegov na pracovnej porade

3. Vedúci zamestnanec vo vzťahu k podriadeným

- zabezpečujú ochranu zamestnancov pred mobbingom, bossingom, fyzickým násilím, diskrimináciou, narušením osobnej slobody, osobných údajov a na zachovanie ľudskej dôstojnosti, bez ohľadu na pracovné zaradenie, funkciu, vzdelanie, vek, zdravotný stav, pohlavie, vierovyznanie, farbu pleti, politickú príslušnosť
- vytvárajú dobrú pracovnú klímu
- bezodkladne a konštruktívne riešia vzniknuté konflikty uplatňovaním dialógu za účasti všetkých zainteresovaných zamestnancov
- sú vzorom pre ostatných zamestnancov v správaní, konaní a prístupe k pracovným povinnostiam
- upevňujú dobré vzťahy medzi zamestnancami a podporujú komunikáciu a spoluprácu medzi úsekmi
- v prípade nespokojnosti s plnením pracovných úloh hodnotia zamestnanca individuálne, v prípade pozitívne plnených pracovných úloh, chvália zamestnanca aj verejne
- motivujú výkon zamestnancov
- sú otvorení voči pripomienkam zamestnancov

4. Zamestnanec vo vzťahu voči rodine PSS a verejnosti

- zamestnanec svojim vystupovaním a aktivitami šíri dobré meno zariadenia a podporuje osvetu o živote ľudí so znevýhodnením
- ku konzultáciám so zákonným zástupcom (alebo opatrovníkom) pristupuje profesionálne – nekonzultuje na chodbe
- poskytuje pravdivé, zrozumiteľné a včasné informácie, avšak len v zmysle svojich kompetencií

- neprijíma finančné a hodnotné dary (*pozn.: s výnimkou odporúčania darovania na základe platnej zmluvy so zariadením NÁRUČ n.o. – upravené v samostatnej smernici o prijímaní darov)
- na verejnosti vystupuje zdvorilo a s úctou, vie obhájiť svoj prácu

5. Zamestnanec vo vzťahu k povolaniu a odbornosti

- zamestnanec dbá na udržanie a zvyšovanie prestíže svojho povolania
- zamestnanec sa snaží o udržanie a zvyšovanie odbornej úrovne poskytovania sociálnej služby a uplatňovanie nových prístupov a metód
- zamestnanec je zodpovedný za svoje sústavné celoživotné vzdelávanie
- zamestnanec tímovo spolupracuje v záujme cieľov zariadenia
- zamestnanci zariadenia navzájom úzko spolupracujú tak, aby individuálne potreby PSS boli splnené

Článok 4

Spoločné ustanovenia

1. Každý zamestnanec zariadenia je preukázateľne oboznámený s týmto etickým kódexom a je povinný dodržiavať jeho ustanovenia.
2. Podnet na porušenie etického kódexu môže dať každá z dotknutých strán, t.j. zamestnanec, PSS, zákonný zástupca, ústne alebo písomne vedeniu zariadenia.
3. Vedenie zariadenia týmto vyhlasuje, že proti zamestnancovi, ktorý podá podnet na porušenie etického kódexu nebudú vyhovené žiadne sankcie a nebude nijakým spôsobom znevýhodnený.
4. Porušenie etického kódexu sa nebude tolerovať a bude dôsledne postihované, podľa závažnosti porušenia môže mať za následok aj vyhovenie disciplinárnych a pracovných opatrení v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a platnou legislatívou SR,
5. Za účelom riešenia podnetov na porušenie etického kódexu bude riaditeľom zariadenia zriadená etická komisia, ako jeho poradný orgán. Počet členov v komisii musí byť nepárny.

Článok 5

Záverečné ustanovenie

Tento Kódex nadobúda účinnosť dňa 01.01.2018.

V Komárne, dňa 16.12.2017

PhDr. Adriana Lengyelová
riaditeľka zariadenia NÁRUČ n.o.